

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătațe pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Octombrie-December al anului 1889, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Bani de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată citi.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Septembrie 1889, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 25 Septembrie.

Noua programă dezvoltată de ministrul președinte la Oradea-mare nu mai lasă nici o îndoială că va rumpe și cu vechia sistemă municipală spre a face loc amplotiilor denumiți de cătră guvern și respec. de Majestatea Sa.

Reforma această însă, după cum se vede, se va introduce numai succesive și poate să treacă ani până la rezolvarea definitivă.

Accentuasem la rândul seu și noi în colonele țiarului nostru, că așa după cum se fac ași alegerile pe noi nu ne mulțămesc, și nu ne mulțămesc, pentru-că reprezentanțele municipale nu mai represintă opiniunea publică a comitatului, ci sunt mai mult falsificarea aceleia. În special comitatele cu maiorități românești în timpul din urmă nu au mai putut da nici un semn de viață, deore-ce alegerile s'au făcut la comandă și sub influințele unor clice, cari dominază tot terenul. Așa am văzut rënd pe rënd scoși toți bărbații nostri mai de valoare din consiliile municipale și i-am vădit înlocuiți cu omeni, pe cari nu fi dore de popor, nu mult le pasă dacă poporul suferă și este tratat mișeșce de cătră organele administrației.

Atare sistem trebuia să se răsbune asupra celor ce așa au lucrat și au dat ansă la o mulțime de plângeri și nemulțămiri, până când în fine guvernul cu tendințele sale de centralizare a isbutit

a câștigă opiniunea publică pe partea sa, și acum e numai cestiune de timp reforma administrației.

Nu ne facem prea mari iluziuni nici cu denumirile.

Scim noi, că și acele se pot face după sprân-cenă, scim că și până sus se pot întinde firele corupțiunii spre a face pe guvern să credă, că în cutare și cutare loc trebue aplicat un uugur, căci românul ar face dungă preste socotelile cutărui magnat ori potentat, dar cel puțin vom face pe guvern responsabil mai ușor pentru tirăniile comise, ca până aci pe nu sciu cine, și dacă s'ar respectă drepturile naționalităților numai în măsura aceea unică ca la iustiție, noi nu am perdut nimica.

Ungurii la tot cazul perd mai mult ca noi. Ei erau dedați a căpētuși pe ori ce om scăpștat, și acum le va fi mai greu de a o face, căci nu atărna numai dela ei, ci se va respectă legea de cualificațiune mai bine ca până acum. Până aci era de ajuns ca cineva să aibă conexiuni familiari, pentru de a i se pune țita comitatului în gură. În viitoriu un ministru al unei țeri nu o mai poate face, fără de a se compromite înaintea lumii.

Plătīt-am bani de drumuri, fără ca să putem umblă ziua la amėdi pe ele, plătīt-am aruncuri pentru medici comunali, fără ca în cele sanitare să stăm mai bine ca pe timpul când nu erau medici decât în centre, și tôte aceste pentru că nu s'a executat controlă și omenii nu și-au împlinit datorințele.

Avem o lege sanitară după cele mai bune modele europene, dar ea se execută numai acolo, unde le vine la socotēla celor puternici.

Progresază concubinutele în mod inspăimēntătoriu, și dacă recercăm oficiile administrației de ași să ne vină în ajutoriu, tot ele ajută ca să se eludă litera și spiritul lezei, prin estradarea de bilete de serviț. Așa se lucră apoi cu sistem la demoralisarea poporului, la slăbirea legăturilor și la discreditarea bisericeii.

Pôte să se întemple aceste și cu credincioșii altor biserici, cu ai noștri însă se întēplă mai des ca cu credincioșii bisericilor cealalte, și dacă ne ridicăm vocea, ni se spune că suntem rēi patrioți, că căutăm arme de a sapa la vađa și la temelia statului. Amplotiași, ce au făcut dreptatea au fost corbi albi și și aceia au fost rēu văduți și împinși de șovinismul maghiar ca să lucre altmintrea, și cu acel altmintrea le-a succes a se rehabilită.

Nu este locul tocmai aici ca să scōtem la ivelă tôte pēcatele administrației, tot ce voim să constatăm e, că ea a fost de multeori nemilōșă și dacă a suferit cineva mai mult, am fost noi românii sub ea. Sistemul spionagiului tot prin omenii admini-

strației s'a practicat, și unii au mers până a-și face isvor de câștig din această meserie, ca să trecă cu atât mai tare de patrioți buni.

Aceste pēcate ale vechi administrațiunii a intrat la mulți în sânge, s'au prefăcut în o a două natură și va trece multă apă pe Dunăre în jos, până când cetățenii Ungariei se vor putē bucură de binefacerile păcii interne, va trece mult timp până se vor tređi omnipotenții și vor privi în cetățen pe cetățen, pe om de om, fire-ar el de ori ce lege și de ori ce limbă.

Până nu se va croi un curent mai sănētos, până nu se vor ocroti interesele tuturor deopotrivă, noi nu credem că Ungaria pōte să se avēte la rangul de stat cultural europēn, ci va rămānē în detrimentul tuturoră înapoi și cetățenii vor luă drumul parte spre America, parte spre Orient așa, că mostenii cei vechi se vor înlocui cu evrei, cari acum deja se simt aici mai bine ca în Palestina.

Fie ca cei ce au urechi să audă până nu e prea târđiu.

Revista politică.

În sfērșit mult asteptatul discurs al premieriului ungar s'a ținut, și el a fost audīt de întrēga lume politică europēnă.

Își făcuse obiceiul dl Tisza ca totdeauna în dările de sēmă, ce și le espunea înaintea alegētorilor să facă declarațiuni însemnate în privința politiceii esterne, ce urmăresce statul nostru și pentru a dá o importanță și mai mare descoperirilor sale să presente totdeauna raporturile interne ale statului bineconsolidate și puternice, ér pe șovinisti să-i magufēscă cu osane ridicate la adresa națiunii maghiare „unica națiune“ purtătoare de civilizațiune și de ordine în orientul europēn.

De astădată premieriul ungar s'a abățut dela obiceiul. Declarațiunile dlui Tisza în privința politiceii esterne și în general a situațiunii actuale sunt destul de mance, ca să nu dicem, că dl Tisza n'a vorbit nimic. Căci ce a đis: Să alătură și dēnsul la convingerea exprimată de alți bărbați de stat europeni, prin care se speră, că pacea va mai fi încă asigurată, statele însă nu pot renunță la manșinerea puterei armate, fiind acesta cel mai eficace mijloc spre îndelăturarea unui conflict europēn.

Cu bugetul încă nu s'a putut lăudă mult și după presemnele de până acuma, guvernului, cu tôte sfortările și meșteșugurile de cari s'a folosit, nu i-a succes ca la procsima sesiune dietală să se presente cu un buget ecuilibrat; pre-cum astēptă țera și pre-cum se facuse mari promisiuni în anii din urmă.

FOIȚA.

Esposiția universală din Paris.

VI. Economia națională. Esposițiile lucrătorilor.

(Urmare.)

Ajutorarea proprie este de importanță generală, pe când sprijinirea ajutorărei proprie este ceva îmbucurătoriu. Parte pentru-că ea îmbunătășește sōrtea industriașului, dar cu deosebire fiind-că ea promovēză pacea, unitatea, și increderea reciprocă între cei doi agenți viețuitoari ai producițiunii, între măestrii și sodali. Acesta conlucrare merită înainte de tôte a fi consolidată și răspândită, căci de această depinde ori-ce prosperare, atât cea morală cât și cea materială. Dar durere, sunt indiviđi, cari sunt contrari acestei conlucrări armonice. Ei țintesc în continuu a produce vrajbă între interprenor (dă tătoriu de muncă) și muncitoriu. Intre astfelu este împrejurări este anevoios a susținē pacea. Dar să sperăm, că elementele sociale stricaciōse nu se vor putē validită față de cele sănētoșe, sau deși numai pe o durată de tot scurtă.

În cele următoare voi vorbi ceva mai special despre unele institute, cari au menirea de a promovă prosperarea și bunăstarea industriașului.

Esposițiile de pe „Esplanada invalidului“ n'au fost destul de spațioșe pentru-că să pōtă încapē tôte institutele economico-sociale atât din Francia, cât și din țerile străine. Drept aceea se și află numai câteva modele în mărime naturală; cele mai multe sunt reprezentate numai prin desemnuri și tablouri sau fotografii, cari snt compactate în diferite albumuri.

Îmi este imposibil a aminti tot ce a produs Parisul. Ce-i drept, despre institutele și fabricile Parisului au apērut mai multe broșuri, cu tôte aceste, ele nu sunt de ajuns pentru a ne putē formă o judecată chiară despre cea-ce a espus Parisul în feliu acesta. Trebue deci să lăsăm la o parte capitalele Franciei. Dōr ne stau la dispoziție colecțiuni esacte și destul de perfecte despre cea-ce a espus al doilea oraș al Franciei, Lyonul, asemenea Marsseille, Bordeaux și Roneu. Voiu a me servi numai de rapōrtele celor două dintre aceste orașe. În aceste se află în detaliat descriis tot ce s'a întreprins în departamentul Rhōnului și cu deosebire în Lyon, pentru îmbunătășirea sōrtii claselor muncitoare.

Raportul este împărțit în secțiuni. Secțiunea primă conține indigitări despre tot ce au întreprins unii fabricanți din Lyon pentru a urcă salariul con-

lucrătorilor. Astfelu vedem, că în unele fabrici se practică un sistem de premieri destul de rațional. Fabricanții de mătase, nu suut aici amintiți. Causa este parte numărul fōrte diferit al materiilor de mătase, parte fiind-că urcarea salariilor se propune conform lucrărei săvērșite împreună, ér lucrătorii din Lyon, cea mai mare parte, sunt de sine stătători. Aprōpe fie-care posedă laboratoriu și muncitorii, sodalii sei.

Secțiunea a doua tractēză despre împărtășirea din câștigul avut și cooperare. Firma din Lyon îndeplinesce distribuira. Acesta se face proporțional și rațional. Firma această a distribuit în 20 ani un capital de 243,059 fr., ceea-ce face pe an în termin mediu computat, 12,153 fr. Anul cel mai mános a fost 1882, în care s'au distribuit 22,991 fr., cel mai sterp 1877 numai cu 2454 fr. Afară de această mai esistă și uniunea de consum numită: „La ruche“ (stupul) care s'a înființat la 1866. Intemietorii ei au fost 30 lucrători de mătăsă. Ea dispune de un capital de 15,000 fr. și un fond de rezervă de 32,840 fr. Acesta vinde spișeriile sale și ale membrilor și astfelu are un profit destul de considerabil. În catalog se mai află înșirate și vre-o 16 syndicate (reuniuni) agricole, care se află în Lyon abstrăgēnd dela cele profesionale, cari sunt espuse în altă secție. Aflu a nu fi de prisos a aminti date referitoare la aceste syndicate.

Reformele administrative se vor reintroduce, și spre acest scop lucră guvernul cu mare activitate mai ales că se dă totă silință a prezentă un proiect de reformă administrativă, care se nu scadă din autonomia, ce o au comunele, dar totodată se stea în directă controlă cu guvernul.

Mai mult a vorbit premierul de persóna sa, care a fost un obiect de batjocură în fața celor cari s'au încercat în periodul trecut a nimici principiile fundamentale constituționale, și cari ne având mijloce mai sfinte de a lucra s'au descărcaț cu învinuirii asupra persónii sale.

Aceste au fost în liniamente generale espunerile premierului ungar și din ele transpiră, că lucrurile nu sunt tocmai așa netede precum le prezentau foile guvernamentale în cea ce privește politica internă a statului nostru, ér încât privesce politica esternă premierul nostru s'a mărginit mai bine a tăcé, decât se atingă vre o córdă simțitoare, și a lăsa aceste enunțiațiuni altora, cari póte se află în împrejurări mai favoritoare, decum ne aflăm noi.

În neș cu călătoria împératului german la Atena, unde va conveni cu mostenitoriul de tron din Engiiterra și cu alți membrii din case domnitóre se aduce și călătoria la Constantinopol

Acésta călătoria la înalta pórtă s'a anunțat oficios, și presa se ocupă cu viu interes, căci de ea par a fi legate multe cestiuni de însemnătate politică, ce se vor regulă pe acésta cale, dacă ele nu s'au putut regulă pe calea lor diplomatică.

Se susține chiar, că împératul german va fi și óspele României. Acésta scire se dă însé sub tótă reserva.

Cu atât mai importantă este însé cea dintâiu, deóre-ce tocmai în ajunul călătoriei presa austriacă și în special cea berlineză se ocupă cu o cestiune, ce se trăgăneză atâta vreme: cu recunoscerea principelui Ferdinand de principe legal pe tronul bulgar.

Inceputul l'a făcut o fóiie oficiosă din Viena, esprimându și părerea, că sultanul e chemat a luá în mână acésta afacere și a lucrá pentru resolvarea ei. Înalta pórtă se premérgă cu esemplu, recunoscend pe principele Ferdinand și ei îi vor urmă celelalte puteri centrale europene.

E lucru remarcabil, că presa berlinesă, care după dîsa lui Bismarck privia Bulgaria de o Hecuba pentru Germania, merge și mai de parte de cât oficiosul din Viena și dice ca se se proclame tot deodată unirea Rumeliei cu Bulgaria, făcend apel la cele alte puteri ca se propage și se sprijinésă aceste propuneri spre a se resolví cât mai ingrábă cestiunea orientală și a se pune astfel capet conflictelor, ce s'ar puté nasce.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Munții apuseni, 22 Septembrie, 1889. Dle redactor! Intre bogățiile cele mari, cu cari póte se mândri statul nostru, se numără și aurul cel mult, ce se scóte din așa numiții „munții apuseni“ ai Ardélului.

În adevér vinele acestor munți au dat din timpurile cele mai vechi cel mai bun aur și cu tótă activitatea uriașă, ce s'a desvoltat în tóte epocele de a explotá cât se póte mai mult aur, totuși munții acestia de renume istoric cuprind încă în sinul lor cantități enorme de aur și vinele lor par nesecate. Dovadă despre acésta ne dau descoperirile cele nóuș ce s'au făcut și cantitățile mari de aur, ce s'au scos mai ales în timpul din urmă.

Ceea-ce me face să prind condeiul în mână nu e însé nici decum intențiunea de a face istoricul acestor mine bogate și a aminti peripețiile, ce s'au succedat până în zilele nótre, ci me mărginesc numai la actualele împrejurări, cari în adevér ne pun pe gânduri.

Legea din 1884 a țintit a ușurá lucrătorilor formarea de reuniuni. Dar a eschis pe economi. Acestia însé au aflat mijloce spre a se puté folosi de ea. Ei formară reuniuni pentru a puté cumpérá în comun gunoieri măiestrite, sãmênțe, mașine agricole s. c. Din acest motiv ei aparțin în Lyon, reuniunilor de consum. Sindicatele industriale sunt de mai multe feluri. În Lyon întreprinșetorii (patronii, dătători de muncă) forméză vre-o 44 de syndicate. În comunele din apropiere sunt numai 4. Primitorii de lucru dispun de 85 de syndicate. 8 s'au 9 și au establishmentul afară de oraș, 9 syndicate sunt micste, com-puse din mǎestrii și sodali, tóte celelalte se află în Lyon.

Sindicatele sunt reuniuni, cari sunt conduse de un consiliu. Acesta supraveghéză asupra întregului, se îngrijesc și represintă reuniunea. Membrii solvesc o anumită tacsă pe fie-care septemână sau lună. Sindicatele sunt organe, a căror valóre depinde dela întrebunșarea lor.

(Va urma)

În fóiia, ce redigeați, dle redactor, s'a ventilat de mai multe ori despre aurăria Ardélului și s'a accentuat în mai multe rënduri, că am ajuns în țera noastră de străinii ne explotéză bogăția pământului, ér noi bastinași, cari o am apérat cu peptul și cu brațele nóstre între cele mai triste și periculóse vremi, va trebui să luăm lumea în cap și să ne căutăm pânea de tóte zilele în alte părți și în alte țeri.

Cine s'ar încercă să desmintească aceste afirmățiuni atât de sincere, comite nu numai nedreptate strigătóre la ceriu, dar chiar și păcat pentru némul seu.

Cine a cunoscut numai înainte cu 10—20 de ani aceste părți și face o comparațiune între viața de atunci a poporului și cea de astăzi, ajunge la un rezultat de tot trist.

Lucrul se esplică de sine.

Românul nostru, — căci numai el era stăpân preste aceste locuri bogate, — scotia aurul pentru sine, plătind numai o mică contribuțiune, și deși mijlocele cu cari se folosia la explotarea lui erau destul de primitive, totuși și putea agonisí din munca sa încât tráia îndestulit și nu arare ori au fost întemplări, cari au contribuit la îmbunătățirea sa materială în mod însemnat.

Pare însé că tocmai acest traiu tignit nu l'a mai făcut să se îngrijésă și pentru viitoriu, ci gândind, că sórtea îi e destul de asigurată, s'a îndesințat cu totul numai destinului.

Până-ce era cu dare de mână, nu s'a înduplecat să se perfecționeze ómeni în ale montanisticeii, nu s'au îngrijit a-și perfecționá mijlocele de explotare după cerințele timpului și mai presus de tóte nu l'a lăsat egoismul să se asocieze, ca cu capitaluri mari să se apuce de lucru și să exploteze bogăția moșiei lor pe séma lor.

Acestea sunt cele dintâiu cauze, pentru care vedem ađi partea cea mai mare a populațiunii din aceste părți s'aracă și servilă.

Străinii au trimis bărbați esperti în aceste părți, au studiat locurile, și îndesințându-se de bogăția cea mare, ce zace în pământul nostru, ne-am pomenit cu o mulțime de societăți străine: franceze, engleze, germane, cari pe întrecute caută să ne care tot aurul.

E imposibil să te mai opui concurenței, ce o desvóltă ele. Capitalele însemnate și mijlocele cele mai perfecționate sunt factorii, ce ne scot bogăția din țera.

A fost destul câți-va ani pentru-ca capitalele să li se sporésă și cu ele și activitatea, ce o a desvoltat, și a fost destul câțiva ani, ca românul să dea de tot înderăpt, partea cea mai mare dintre proprietarii de mine să-și vëndă averea și să fie buni bucuroși, că au fost primiți de societățile străine ca să muncésă pe o plată destul de neînsemnată.

Ađi băeșii sunt cei mai necăjiți ómeni, nimenea nu-i mai îmbie cu lucrul, ci sunt siliți să se îmbie ei mai pe nimica; ér cei-cari totuși mai au mine, de nu și le vor scí bine apérá, vor trece în curénd în proprietatea străinilor.

Îmbogățirea străinilor deoparte, ér pe de altă parte miseria cu care luptă poporul și tractarea batjocoritóre au fost și motivele esceselor de rēsbu nare, ce s'au întemplat în anii trecuți la Vulcoiu și airea.

Mi-ar fi venit în adevér de tot neesplicabilă corespondența mai próspectă datată din Criscior, în care un domn se încercă a repará greșala, ce o a făcut o societate și a o sfátuít, cum să purcédă, dacă voesc să cumpere „proprietatea“ micilor societăți române, când a și presupune, că ea n'ar fi fost scrisă bona fide pentru îmbunătățirea și îndreptarea lucrurilor și a împrejurărilor, în cari ne aflăm noi băeșii.

Străinii sciu să-și ajute și își și pot ajutá, ei dispun de capitaluri și au început a și aduce chiar și ómeni din némul lor și pe băeșii nostri îi folosesc numai în estrema necesitate.

Incheiu aceste șiruri, esprimând dorința, ca să ne inspirám mai mult de duchul social, să ne fim așa de egoisti, și să ne ajutám noi de noi, dacă voim să mai stăpánim ceva dintre aceste locuri romantice și pline de amintiri istorice, cari forméză o pagină de mândrie în istoria poporului nostru.

Munténul.

Originea sėrbătorilor.

5 (Urmare).

Insemnám aci, că pe timpul lui Tertullian (+ 220) tóte zilele dela Pasci până la Rusalii s'au serbat cu serviciu dđeesc fără post și ingenunchiare (Tertull. loc. citat; Șaguna ist. bis. I p. 119. § 108). În aceste zile — dela Pasci până la Rusalii — se cetiau în biserică Faptele Apostolilor, precum acésta se vede și dintr'un decret a lui Teodosiu cel tiner (cod. Theod. lit. 15 tit. 5) în care se amintesc cetirea acestei cărți biblice, și precum acésta cu deosebire aflăm la s. Chrysostom, carele a scris amenunșit despre acésta o omilie întrégă, în care destășurá el cauza, că de ce în acest timp se cetesc „faptele apostolilor“ la liturghie, pe când în cele-

alte timpuri „apostolurile“ sunt împărțite după ocașiunea timpului. Anume el đice: „că de óre-ce faptele miraculóse ale apostolilor confirmá adevérul învierii lui Christos, ér acele (fapte) sunt însemnate în acésta carte, așa este fórte eucitabil, ca să se cetescă în sėrbătóre Invierii“ (sub care Chrysostom înfelege timpul dela Pasci până la Rusalii).

Dupá acésta urméză sėrbătóre Arătării Domnului. Sub Arătarea Domnului în vechime se înfelegea acuși Nascerea lui Christos, acuși Botezul Domnului. Mai târđiu apoi amēndouē aceste numiri se deschilinără în Nascerea lui Christos, (care noi o numim altcum Crăciunul) și în Theophania, Arătarea lui Christos în trup, cari ambe numiri aveau unul și același înfeles, precum observá Nazianzanul (orat. 39).

Ceea-ce privește vechimea acestei sėrbători, așa aflăm urme despre ea deja în seculul al doilea, deși nu se póte trage la îndoeală, că s'a serbat deja și mai înainte, amintită fiind de episcopul Cesariei Teofil, cam pe timpul împératu-Commod (180—192). Ba dacă am admite autenticitatea epistolelor decretale ale papilor din Roma, (despre cari se îndoesce și Șaguna, ist. bis. I p. 141) atunci sėrbătóre acésta apare și mai veche, căci aflăm la papa Telesfor, carele a trăit pe timpul lui Antonin Piul (138—161; acest împérat roman a apérat creștinii contra furiei poporului), — decretat, „că nóptea înainte Nascerii lui Christos să se serbeze și să se petrécă cu serviți dđeesc și cãntări“. Că s'a serbat însé înainte de împératul Constantin cel mare, este mai mult ca sigur (v. Șaguna, l. c. p. 163, § 149).

Că în ce și s'a ținut, sėrbatu-s'a ea în 25 Decembre, precum o serbăm noi astăzi ori în altă și — nu voi disputa verosimil este, că cei din rēsărit o serbau la 6 Ianuarie sub numirea de Arătarea Domnului, până-ce în fine influinșăți de lumina apusénă o aședără pe điuă, în care o ținem și astăzi. Când s'a satorit se învederéză dintr'o omiliă a lui Chrysostom despre Nascerea Domnului ținută la anul 386, đicend: „nu s'a implinit încă đeece ani, de când sėrbătóre acésta se ține în biserică noastră (dela rēsărit) în acésta și; — la început ea a fost cunoscută celor dela apus, cari nu de prea mult timp ne-au învățat și pe noi; — cu deosebire cei din Roma au avut cunoscința apriată despre ea, căci ei o serbau deja de mult și conform unei tradițiuni vechi,“ aducend înainte diferite cauze, prin cari demonstrá, că acésta este adevérata și, în care s'a născut Christos. Și acum s'ar fi și putut afla un timp mai potrivit pentru Nascerea Mântuitorului lumiei, ca acela, în care stăpânirea întunerecului (solsticiul de érnă) ajunsă la culme începe a face loc luminei (solisticiului de primăvară) triumfátóre.

În secul al cincilea sėrbătóre acésta deveni generală, fiind socotită între sėrbătorile cele mai de căpetenie, însé nici în acel véc nu se serba preste tot la rēsărit în 25 Decembre. Cei din Egipt mai puțin adoptau acésta și. Mai mulți episcopi credeau, că sėrbătóre Arătării (Epiphania) coincide cu timpul Nascerei lui Christos. Episcopul Iuvenal din Ierusalim abia pe la anul 431 introduse în eparchia sa sėrbătóre Nascerii după usul roman pe 25 Decembre. Prin o lege a împératului Iustian din seculul al șasele se satori definitiv în tóte bisericile, adecă s'a separat cu totul de sėrbătóre Arătării sau Botezului Domnului, care s'a serbat la 6 Ianuarie.

Numirea acésta își trage originea dela o arătare sau descoperire întreită, cari tóte trei deși nu în unul și același timp s'a întemplat.

Arătarea cea dintâiu s'a întemplat când cu stéua, care a condus pe maghi la Christos; a dóua a fost cunoscuta descoperire la Botezul Domnului Christos, când tóte persónelle din s. treime s'au arătat în mod vėđut: și anume Tatál sub o voce din ceriu, Fiul în apa Iordanului, ér Duchul sfânt sub chipul vėđut al unui porumb.

Sėrbătóre acésta (asem. Tit. 2. 12; 3. 4) a fost tot-deuna ținută ca o sėrbátóre mare, și după Chrysostom (om. 22 despre Botezul lui Christos) acésta este adevérata Arătarea a Domnului, pentru-că Christos la nascerea sa a apărut în lume incognito, în mod ascuns, pe când la Botezul seu a mărturisit și a vestit public lumiei, că el este Fiul lui Dđeu. Și în acest timp intrând el în Iordan a sfinșit apa, care în mod spiritual să ne spele de păcate: „În amintirea aceleia — đice Chrysostom loc. citat — au fost creștinii obi-cinuți a duce după međul noștii apă la solenitățile Botezului, care în aceea și se sfinșă, după aceea o duceau acasă și o păstrau, rēmânend un an întreg, ba doi și până la trei ani frumósă, curată și limpede.“

A treia Arătare, care se închipesce în acésta și, a fost descoperirea Dđeiri lui Christos, care s'a întemplat, când cu miraculósa prefacere a apei în vin dela nunta din Cana Galileii, la care și Mântuitorul nostru a participat cu înalta sa presentă.

Tóte aceste trei aparițiuni, cred eu, că se închipesc sub Arătarea Domnului; deși biserică noastră la Arătarea Domnului amintesc eschisiv Botezul Domnului și nu face ca cea apusénă, care în acésta și amintesc pe cei trei crai (maghi).

Dacă căutám după originea acestei sėrbătóri, apoi aceea se trage din orient, și verosimil din Egipt. Póte fi că ortodocsii de acolo dela Basilideni, ér Basilides*) probabil a fost îndemnat spre alegerea acestei zile prin sėrbătóre lui Isis. Comunele ortodocse egiptene a voit să opună sėrbătorii eretice a basilidenilor o sėrbátóre ortodocsă.

(Va urma).

*) Basilides a trăit pe timpul lui Traian și Hadrian, el a fost fundatoriu unei dintre cele mai însemnate sisteme gnostice.

Convocare.

La adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Abrudului, care se va ține în Abrud la 8, 9 și 10 Octobrie st. v. a. c. cu următoarea

Programă:

Duminecă, 8 Octobrie.

Înainte de prânz:

1. Participare în corpore la serviciul divin în biserica din Abrudsat.
2. Deschiderea ședinței prin presidiu.
3. Cetearea apelului nominal.
4. Alegerea comisiunilor.
5. Presentarea rapoartelor și împărțirea lor comisiunilor.

După prânz:

1. Cetearea disertației: „Insemnătatea, chemarea și folosul gramaticii în școlile populare” de învățătorul George Lupu din B.-Cerbu.
2. Prelegere practică: „Introducerea în istoria biblică și partea prescrișă din Normativul școlar pentru despărțământul I de învățătorul Ioan Lupu din B.-Poeni și preotul Vasile Ganu din Sălciua de sus.

Luni, 9 Octobrie.

Înainte de prânz:

1. Cetearea disertației: „Ce se se propuna din științele naturale în școlile populare” de învățătorul Iosif Gomboș din Vidra de sus.
2. Prelegere practică din comput pentru despărțământul III și IV de învățătorul Nicolae Fodorea din Offenbaia și Solomon Coroiu din Abrud-sat.

După prânz:

1. Prelegere practică: „Introducerea în istoria, evul vechiu de învățătorul Ioan Motora din Câmpeni.

Marți, 10 Octobrie.

Înainte de prânz:

1. Prelegere practică: „Limba maghiară în despărțământul II de învățătorul Vasile Rușdea din Poșaga de jos și Radu Savu din Zlatna.
2. Prelegere practică; „Tractarea substantivului” de învățătorul Andrei Muntean din Sălciua de jos și Iosif Magda din Feneș.

După prânz:

1. Raportul comisiunilor.
2. Propuneri.
3. Reconstituirea reuniunii.
4. Incheiere.

La această adunare se invită toți învățătorii din protopresbiteratele Abrud, Câmpeni și Lupșa cum și alți onorațorii, cari se interesază de învățământul nostru.

Din ședința comitetului central, ținută în Câmpeni la 15 Septembrie 1889 st. v.

Romul Furduiu,
protopop președinte.

Nicolau Corchesiu,
secretariul reuniunii.

Varietăți.

* (Adunarea generală a societății pentru fond de teatru român). Acesta adunare s'a ținut în anul acesta în Caransebeș, și după raportul, ce l face „Familia” a avut un rezultat îmbucurător. Deschiderea s'a făcut prin o vorbire științifică a dlui Iosif Vulcan, care și-a luat de temă: cultura națională. Ședințele adunării au decurs în ordine și cu viu interes. Cu mare atențiune a fost ascultată tema dlui Goldiș, actual profesor la gimn. din Brașov, despre: Pesimismul în poeziile lui Eminescu. Concertul a avut o bună reușită și a escelat în special corul din Chiseteu atât în executarea pieselor singurite cât și mai ales în reprezentațiunea teatrală: „Ruga dela Chiseteu”. Despre acest cor de plugari se susține a fi cel dintâiu din câte le avem noi românii în Austro-Ungaria. Onore părintelui Șepețen, care l instruază și conduce. De asemenea cu bun succes a reușit și balul, ér banchetul a fost splendid.

Averea societății, după raportul, ce s'a prezentat constă în următoarele:

a) Obligațiuni de stat în preț de 23,176 fl. 78 cr; b) Acțiuni de ale „Albinei” 7,800 fl; c) Acțiuni de ale „Transilvanei” 900 fl.; d) Depozite la „Albina” 19,575 fl. 73 cr.; e) Obligațiuni private 200 fl.; f) Bani gata 306 fl. 72 cr. *La o altă averea societății e de: 51,959 fl. 28 cr.,* cu 3,910 fl. 72 cr. mai mare ca în anul trecut.

* (Himen.) Dl Ioan Francu, cleric absolut și va serba actul cununiei cu d-șora Maria Morariu Duminecă la 1/13 Octobrie în biserica gr. or. din Săsciori.

— Dl Toma Popovici învățătoriu în Boșorod și-a serbat actul cununiei cu d-șora Maria Eli Duminecă în 6 Octobrie n. la 3 ore p. m. în biserica gr. or. din Orăștie.

* (Visitarea școlilor medii). Ministrul de culte și instrucțiune publică a încredințat cu visitarea școlilor pe anul 1889/90 pe directorul su prem dl Iosif Elischer și anume pentru toate școlile medii ev. A. B. din Transilvania, pentru gimnaziul superior gr. or. din Brașov, pentru școlile reale gr. or. din Brașov, pentru gimnas. inf. gr. or. din Brad, pentru gim. din Odorheiu, Orăștie, Sângeorgiu și Cristur; ér pe dl Béla Erődi cu visitarea gimn. ev. ref. din Cluș, Aiud, Murăș-Vașarheiu și Zilah precum și pentru gimnaziul unitariu din Cluș.

* (Carmen Sylva.) În curând va apăre un nou volum de nuvele de Carmen Sylva în limba franceză, cu o prefață scrisă de marele romancier Pierre Loti.

* (Vătămarea împărătesei Friderica.) Într'un articol vehement al ziarului „Köl. Ztg.” a fost atacată împărătesa Friderica. Acest articol a fost reproduc și de ziarul liberalilor „Hamb. H-Ztg.” din care cauză șeful redactor al acestui ziaru a fost condamnat pentru vătămarea de onore la 4 săptămâni închisore grea.

* D. prof. Babeș, care în vara trecută a descoperit în globulii de sânge microbul bólei de vite numite până aci „gastro-entero nefrită”, care descredita vitele noastre pe piețele străinătății, ér d sa a numit o „hemoglobinuria bacteriană a bouului”, acum a confirmat cu desăvârșire această descoperire științifică importantă prin faptul, că a reușit cu bacteriile descoperite de d-sa se producă experimental la institut bóla caracteristică la vite. Eri dl primariu a fost în persónă la institut și s'a convins de acest experiment. Acum nimic nu mai rămâne la îndoelă ca să se aplice de poliția sanitară măsurile cele mai energice ca să combată această bóla, după propunerile comisiunii veterinare spre acest scop sub președința dlui dr. Babeș; scrie „Românul”.

* (Monument lui Luther.) În Eisenach s'a pus pétra fundamentală pentru ridicarea unui monument pompos marelui reformator Luther. Serbatórea a fost strălucită și mai mulți savanți germani au ținut vorbiri comemorative.

* (Catastrofă pe drum de fer.) Asupra catastrofei, ce s'a întâmplat în tunelul dintre Ariano și Pianerottolo se dau următoarele amănunte:

Un tren venia despre Neapole celalalt dela Foggia. Douăzeci de vagóne au fost făcute prav. Posta a întârziat și ea din cauza catastrofei. Până acum s'au găsit morți 20 de persóne.

Dintre cei răniți sunt și 6 militari.

Catastrofa s'a întâmplat din cauza neglijinței conducătorilor și a șefilor de stație, cari au permis unui tren să mérgă mai departe, cu toate că trebuia să se întâlnească în stația cu trenul, ce întârziă în direcțiunea opusă.

Ciocnirea a fost cu atât mai grósnică, cu cât trenul ce întârziase venia cu o repeđiciune grozav de mare și cu cât în tunel era întunec mare. Voiașerii rămași în viață pipăiau desperați prin întunec, lovindu-se când de vr'un om mort, când de vagóne rupte ori de boii, cari scăpaseră din vagónele lor.

* (Școlile de cadeți.) În anul acesta au fost primiți în școlile de cadeți 709 elevi din 810 apți de a fi primiți. Numărul total din cele 12 școle de infanterie e de 2200.

* (Despăgubiri de regale.) Representanța orașului Bistrița a cerut o despăgubire a dreptului de regal în suma de 884.925 fl. Representantul guvernului a declarat, că suma e prea mare și astfel nu s'a putut aduce nici o învoelă.

* (Têrgul din Mediaș.) Têrgul de țera din Mediaș, precum i se scrie ziarului de aici „Siebb. Deuts. Tgbllt”, cu toate că timpul a fost destul de favorabil, a fost fôrte slab cercetat. Vite multe n'au venit, căci bântue bóla de gură și de unghii prin împrejurime, ér cumpărători încă au fost de tot puțini. — Bóla de gură și de unghii la vitele cornute bântue și în Cluș și împrejurime.

* (Grindină.) În zilele trecute s'a descărcat o vreme grea cu fulgere și tunete asupra comunei Hașag și a altor comune din apropiere, după care a urmat o grindină de mărimea nucilor. Omenii, ce se aflau la culesul cucuruzului s'au luat de grózá și au fugit spre sat, mai mulți au fost răniți. Viile au fost cu totul prăbușite și șermanii ómeni, cari asteptau ca prin vinderea mustului să facă ceva bani pentru acoperirea contribuției, se vèd înșelați în speranță. Grăul a fost de tot slab și mulți se tem de miserie. La Aciliu și în alte comune vile éráși au fost distruse de grindină.

* Marele măestru al ordinului legiunei de onore generalul Faidherbe, se scie că a murit.

Acesta înaltă demnitate în curând va trebui să fie încredințată unei alte persóne.

Se dice, că printre candidați ar fi generalii Billot, Fevrier și Levot, apoi admiralii Thomasset și Kranz, dar se susține că guvernul de astădată va încredința acest post de onore unui civil.

Se crede, că dintre cei civili candidați vor fi d nii Pasteur, Renau și Alphand.

* (Furt.) Foile din România anunță, că în zilele trecute s'a furat bancheriului ovreu din Iași Michael Daniel peste 1/2 milion (partea cea mai mare, napoleoni de aur). Făptuitorii, se dice, că s'au folosit de serbătorile ovreesci, când biroul fuse închis trei zile. Ei au spart o ladă werthaimiană și din ea au scos banii. Furi s'au introdus prin podul casei, spărgându-l. Ei au trăit însé mai multe zile în pod, fără a fi observați, căci s'au aflat sticle de vin deșertate și resturi de mâncare. Coreligionarii bancheriului se bucură, căci el era de o sgarénie proverbială. Pentru nizi un scop de bine facere n'a dat un cruceriu!

* (Nebunie religioasă.) „Jelisawet Westnik” din Cherson istorisesc următoriu cas de nebunie religioasă: Lemnariul Gavriilo cetia de mult viața sfinților și a martirilor și se destingea prin rugăciuni necontenite și posturi. La Pasci făcend mătânii în biserică, așa de tare s'a lovit cu fruntea de podine, încât totă i s'a sângerat. Când era să-l scótă din biserică strigă: „Cine se atinge de mine își ia păcatele mele asupra-și.” De curând omul și bătú în picioare cuie de un deget și jumătate de lungi. La sfatul ca să se lase să se scótă cuiele, răspunse: „Nu sunt picioarele vóstre.” În piciorul stâng și bătú patru, în cel drept trei cuie anume prin talpă, astfel că vèrfurile se vedeau bine deasupra. Scoțându-i se cuiele cu multă greutate, nenocitul privia la picioarele lui sfâșiate și dise: „Ce felii de picioare sunt acestea? Așa li se cuvine, de ce duc omul la păcat. Sfântul Macarie încă și-a bătut cuie în picioare și juca în cárciumă.”

* (Infrumșetare periculoasă.) Din Londra se scrie: Unei dame americane, anume Miss Chancey, care avea obiceiul a-și unge obrazul cu felii de unsori otrăviciose, în credința, că se face frumoasă, i s'a întâmplat un mare neajuns. Amestecând șorecióică cu acreală de pucioasă și cu argint viu, s'a uns cu acesta unsore și a făcut și baie de pucioasă. Cât ai da din palmi Miss Chancey s'a făcut négră ca un arap. Acum șede închisă acasă, căutându se cu medicii, ca să se redobândescă colórea de mai nainte a feții. Dar după cum spun acestia, are se trecă multă vreme până atunci. Asta e o învățatură pentru cele ce se spioiesc pe obraz, că mai bine se rămână cum le a lăsat Dumnezeu.

* (Un porc sèlbatic.) În zilele trecute mai mulți locuitori din Feldióra au prins un porc sèlbatic viu. Din mai multe părți se semnaléză, că aceste animale s'au înmulțit de tot și că adeseori se scóbórá până prin apropierea satelor.

* („Präsentirt.”) Cu prima l. c. n. a intrat în vigóre noul regulament de eserciții, din care s'a omis cu totul prezentarea armei, astfel că soldatul în serviciu nici când nu-și va mai presentá arma, ci va pune numai mâna pe patul puscei. S'a omis și mersul „singuraticilor”, care da fôrte mult de lucru atât șargelor cât și mai ales recrúților.

* (Cum se pornesc „caili cu nărav”?) Se întâmplă adese-ori, că caili dela căruță stau în drum, „au nărav” și nu-i poți face să plece, dacă i-ai bate cât de tare. Mijlocul de ai porni este, se le bagi pământ în gură. Calul se trudesce să scótă pământul din gură, uită de îndărâtnicie și plécă; scrie „Gaz. Trans.”.

Bibliografie.

A apèrut „Călindariul Calicului” pe anul 1890, sau călindariu humoristic și satiric cu ilustrațiuni compus după gradele climatice ale pungi românilor din totă lumea. Anul V. editura W. Krafft Sibiu. Prețul 36 cr. sau un l franc.

— Tot în editura W. Krafft a apèrut „Amicul poporului”, călindariu pe anul comun 1890, întocmit de Gr. Sima alui Ion. Prețul 50 cr. sau 1 leu 50 bani.

— În zilele trecute a eşit de sub tipariu în limba maghiară în broșură, cuvântarea de apèrare a dlui avocat Iuliu Coroian din Cluș, ținută cu ocaziunea procesului cunoscut al dlui Dr. V. Lucaciu. Prețul broșurei e 20 cr.

Loterie.

Sâmbătă în 5 Octobrie 1889.

Buda: 41 37 51 19 22

Bursa de Viena și Pesta.

Din 5 Octobrie 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galbin	5.68	5.67
Napoleon	9.48 1/2	9.49
100 marce nemțesci	58.45	58.55
London (poliță pe trei luni)	119.90	120 —

Nr. 472 [206] 1-3

CONCURS.

După ce în urma concursului pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Alun cu filiele, Bunila și Vadu-Dobrei publicat în ziarul nostru „Telegraful român“ Nr. 57, 58 și 59 a. c. fără ca să fie reflectat la acel post vre-un individ cu calificațiunea prescrișă, așa în urma părintescei rezoluțiuni consistoriale din 11 Iuliu a. c. Nr. 4661 B. se publică prin această concurs din nou cu termenul de 30 de zile dela prima publicare tot pe lângă aceleași

Emolumente, și anume:

1. Simbriă preoțescă (adăul) dela 200 familii à 60 cr. suma 120 fl.

2. Venitele stolari satorite în ședința sinodului parohial extra-ordinariu ținută la 9 Octombrie 1888, cari computeate dau suma de 130 fl., la olaltă 250 fl.

Doritorii de a reflectă la acest post au a-și așterne petițiunile la subscrisul oficiu protopresbiterial instruite conform prescrișelor legale.

Hațeg, 12 Septembrie, 1889.
Oficiul protopresbiterial gr. or. al Hațegului în conțelegere cu comitetul parohial.**Ioan Rațiu,**
protopresbiter.

Nr. 195. [207] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele sub însemnate devenite vacante pe anul scolaric 1889/90 se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

1. Un post învățătoresc în Valea Geogelului cu un salariu anual de 100 fl. din repartițiune, quartir liber și lemne suficiente de încălțit.

2. Un post învățătoresc în Bradesti, filia Valea Uzei et Oltenicu un salariu anual de 100 fl. din repartițiune, quartir liber și lemne suficiente de încălțit.

3. Un post învățătoresc în Cristesti și Tecsesti cu un salariu de 80 fl. în bani, 10 ferdele de grâu în măsura cea veche, quartir liber și lemne suficiente de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi, să binevoască a și așterne concursele lor la oficiul subscris. In conțelegere cu comitetele parohiale. Oficiul protopresbiterial gr. or.

Alba Iulia, 31 August, 1889.

Alesandru Tordășan,
protopresbiter gr. or.

Nr. 470. [204] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu în comuna Bărăsti se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 150 fl. salariu.

Concurenții și vor așterne cererile la oficiul protopresbiterial subscris, în termenul legal, și provădate cu toate documentele necesare.

Hațeg, 4 Septembrie, 1889.

In conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Ioan Rațiu,
protopresbiter.

Nr. 649 [194] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scolele confesionale gr. or. din comunele însemnate mai jos în protopresbiteratul Târnavei inferioare se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful român“.

1. Blășel și Păucea, un post de învățătoriu ambulant cu salariu de 220 fl. și anume:

a) Blășel în bani 150 fl. în două rate egale, quartir în edificiul școlii, grădină de legumi și lemne de foc în preț de 20 fl.

b) Păucea, cu salariu anual de 50 fl.

2. Bobohalma, cu salariu anual de 155 fl., care constă din 145 metrete cucuruz sfărmit à 1 fl. și din 10 fl. bani quartir și lemne de foc.

3. Botez, Heria și Fărău, un post de învățătoriu ambulant, cu salariu de 625 fl. și anume:

a) Botez, cu salariu de 225 fl. și anume din fondul școlii 40 fl., din fondul bisericeii 20 fl., folosirea unui agru de 1 jug. 1529^o cu venit de 20 fl., folosirea unui fânaș de 1 jug. 800^o cu venit de 15 fl. dela popor repartiție 45 metrete cucuruz à 1 fl.; folosirea a lor 8 jug. pământ căpătat cu ocașiunea segregării pășunatului în preț de 85 fl., quartir în edificiul școlii și grădină de legumi.b) Heria, cu salariu de 250 fl., și anume folosința alor 10 jug. 172^o pământ comasat cu venit de 100 fl., în bani, 65 fl. în cucuruz 10 măsuri à 1 fl., venitele stolari și accidentali 42 fl., quartir în edificiul școlii, folosința grădinei școlare în preț 13 fl.

Acest post e împreunat cu cantoratul.

c) Fărău, cu salariu 150 fl. din repartiție pe popor, quartir și grădină de legumi.

4. Deag, cu salariu anual 200 fl., și anume 180 fl., în bani, ér 20 fl., computeți în quartirul școlii și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-una din acestea stațiuni, au a-și așterne suplicele lor, conform legilor în vigóre la subsemnatul oficiu ppresbiterial până la termenul indicat (u. p. Kükülovár).

Cetatea de baltă, 10 Sept. 1889

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Târnavei inferioare.

Nicolae Todoran,
protopresbiter.

[196] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Zărandului, se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare:

1. Bulzesti, cu salariu anual de 250 fl., quartir și lemne pentru încălțit.

2. Tomnatec, cu salariu anual de 210 fl., quartir și lemne pentru încălțit.

3. Grohot, cu salariu anual de 160 fl., quartir și lemne pentru încălțit.

4. Buceniu, cu salariu anual de 130 fl., quartir și lemnele pentru încălțit.

5. Rovina, cu salariu anual de 120 fl., quartir și lemne pentru încălțit.

Concurenții au a și așterne cererile lor, instruite conform legilor din vigóre, în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Zărandului.

Brad, la 5 Septembrie, 1889!

Vasilie Dămian,
protopresbiter.

Nr. 429 [203] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci în comunele mai jos numite, din protopresbiteratul Lupșei, se escrie concurs cu termenul de 15 zile dela prima publicare.

1. Mogoș-Miclesci, salariul în bani 200 fl. și 20 dklitre bucate.

2. Sartăș-Brăzesti, salariul în bani 160 fl.

3. Sălciava de sus, salariul în bani 250 fl.

4. Lunca, salariul în bani 100 fl. 20 dkl. bucate și 25 kilo legumă.

5. Vidolm, salariul în bani 80 fl., 20 dkl. bucate, 30 klo legumă

6. Bura, salariu în bani 70 fl.

7. Valea-Lupșei, salariul în bani 125 fl.

Pre lângă acestea cu fie care post este împreunat încă 7 fl. diurne pentru conferințele învățătoresci, quartir liber și lemnele necesari.

Doritorii de a ocupa unul din acestea posturi au a-și așterne petiți-

unile provădate cu documentele prescrișe de Stat. org. și Normativul scolaru la subsemnatul oficiu protopresbiterial.

Ofenbaia, în 25 Iuliu, 1889.

Ioan Danciu,
protopresbiter.

Nr. 125. [193] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scolele confesionale gr. or. române din comunele bisericesci mai jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. al Turdei, se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

1. Ruha Agriș, cu salariu anual de 150 fl. v. a. quartir în edificiul școlii, lemne de foc și ½ merță nouă de cucuruz sfărmit dela fie-care elev.

2. Frăta, cu salariu anual de 100 fl. și pentru serviciile cantoralu 30 fl., cu totul 130 fl.

3. Găbud, cu salariu anual de 30 fl., și 80 ferdele cucuruz sfărmit dela popor.

4. Hărăstăș, postul învățătoresc împreunat cu postul cantoral, cu salariu anual de 117 fl. 10 cr. și cu artir în edificiul școlii.

5. Măierău, cu salariu anual de 100 fl. dela popor.

6. Miheș, cu salariu anual de 90 fl. dela popor.

7. St. Iacobul de mureș, cu salariu anual de 60 fl. și quartir în edificiul școlii.

8. St. Michaiu, cu salariu anual de 150 fl. și quartir în edificiul școlii.

9. Soporul de câmpia, cu salariu anual de 156 fl. și

10. Vaidasig, cu salariu anual de 150 fl., quartir în edificiul școlii, la care salariu dacă concurentul va fi în stare a purtă și oficiul cantoral se adauge încă un venit anual de 50 fl. și terțialitatea din jertfe și stole.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi să-și substernă concursele instruite conform legilor în vigóre la oficiul ppresbiterial gr. or. al Turdei, per Gyéres în Agărbiciu până la termenul susindicat.

In conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Turdei.

Agărbiciu, 11 Septembrie, 1889.

Petru Roșca,
ppresbiter.

[197] 3-3

CONCURS.

În scopul întregirii definitive a stațiunilor învățătoresci vacante la scolele parohiale gr. or. din Ocna parochia inferioară și Loamneș cu filia Mândra, prin această se publică concurs cu termen de 15 zile, anumit până în 30 Septembrie.

Stațiunea din Ocna este dotată cu 200 fl., salariu în bani, 10 fl., relut de quartir și 26 klg. sare.

Dotățiunea stațiunii din Loamneș Mândra este 150 fl., în bani; dela fie-care parochian ½ pâne sau 10 cr.; 5 fl., relut de lemne de foc și locuință în edificiul școlii.

Cererile concursuale instruite cu documentele recerute să se înainteze la oficiul protopresbiterial subscris în termenul arătat. Duminecă în 1. Octombrie a. c. se va face și alegerea.

Sibiu 13 Septembrie 1889.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Sibiuului în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

I. Hannia,
administr. protop.

Nr. 469. [195] 3-3

CONCURS.

La scolele din comunele bisericesci mai jos însemnate se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

1. Hașag, cu salariu anual de 150 floreni.

2. Moșna, cu salariu anual de 150 fl.

3. Buzd, cu salariu anual de 150 fl.

Doritorii de a competă au a și așterne suplicele instruite conform legi subsemnatului.

Medias, în 7 Septembrie, 1889.

Oficiul ppresbiterial gr. or. al tractului Mediasului.

Ioan Chendi,
admin. ppresbiterial.

Nr. 334. [190] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci în mai jos însemnatele comune din tractul protopresbiterial al Geoagiului II. se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare:

1. Balșa, cu salariu anual de 210 fl. v. a. și anume:

a) în bani, prin repartițiune dela popor fl. 160.—

b) bucate în valóre de fl. 40.—

c) lemne de foc în valóre de fl. 10.—

suma fl. 210.—

2. Mermezeu-Văleni, cu salariu anual de 162 fl. și anume:

a) în bani, prin repartițiune dela popor fl. 150.—

b) lemne de foc în valóre de fl. 12.—

suma fl. 162.—

3. Noșag, cu salariu anual de 150 și anume:

a) în bani, prin repartițiune dela popor fl. 100.—

b) bucate în valóre de fl. 40.—

c) lemne de foc în valóre de fl. 10.—

suma fl. 150.—

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a și așterne rugăritele instruite conform legilor din vigóre la subscrisul oficiu până la termenul susindicat.

Sécărămb, 6 Septembrie, 1889.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Geoagiului II, în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Sabin Piso sen.,
protopop.

Nr 2668 [191] 3-3

CONCURS.

Postul de vice-notariu comunal în comuna Seliște devenind vacant prin mórte, pentru ocuparea acestu-i post împreunat cu salariu anual de 400 fl. prin această se escrie concurs.

Cererile de concurs instruite conform dispozițiunilor legi să se asternă subscrisului până în 5 Novembre a. c. st. n.

Seliște, în 21 Septembrie 1889.

Liviu de Lemeny,
pretorul suprem

[192] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc dela școlă populară elementară gr. or. din Brașov vechiu devenit vacant prin dimisionarea fostului învățătoriu Candid Mușlea, se escrie concurs cu termen până la 30 Septembrie a. c. st. v.

Cu postul acesta e împreunat un salariu anual de 300 fl., care se ridică pe lângă cuitanță dela epitropia parohială în rate lunare anticipative.

Dela concurenți pe lângă calificațiunea prescrișă de lege se cere se fie de religia gr. or., se fie bineversați în cântările și în ritualele bisericesci îndatorăți fiind a ține strana în biserică Dumineca și sərbătórea, și a instrua în acelea și tinerimea școlară.

Doritorii de a ocupa postul acesta au a-și așterne cererile lor instruite conform legilor în vigóre până la termenul arătat, prin Preanonratul oficiu protopresbiterial I-lea al Brașovului la subscrisul comitet.

Brașov, 6 Septembrie, 1889.

Comitetul parohial gr. or. dela Sânta Adormire din Brașov vechiu în conțelegere cu prea onoratul oficiu protopresbiterial I-lea al Brașovului prin **George Perșinariu, paroch.**